Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul centru) (judecător: Svetlana Cușnir)
Dosarul nr. 2r-3929/23
2-23150044-02-2r-29112023

D E C I Z I E

12 decembrie 2023 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

În componenţa sa:
Preşedintele completului, judecătorul Clim Eugeniu
Judecătorii Iorgov Steliana
Cojocaru Olga

examinând, fără participarea părților, recursul declarat de *****, reprezentată de avocatul Canja Alexandru,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Canja Alexandru, în interesele lui ***** către SRL „Promilton” cu privire la constatarea dreptului de proprietate,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul centru) din 27 octombrie 2023, prin care a fost respinsă cererea privind aplicarea măsurii de asigurarea a acțiunii,

C O N S T A T Ă :

La data de 23 octombrie 2023 avocatul Canja Alexandru, în interesele lui ***** a depus în instanța de judecată cerere de chemare în judecată către SRL „Promilton” cu privire la constatarea dreptului de proprietate.

Concomitent, reprezentantul reclamantei, avocatul Canja Alexandru, a solicitat aplicarea măsurii de asigurare asupra bunului imobil cu nr. cadastral ***** situat în mun. Chișinău, str. Lev Tolstoi *****, cu suprafața de 35,24 m2 , motivând că, pârâtul intenționează să înstrăineze bunul printr-o tranzacție de vânzare–cumpărare fictivă și să creeze imposibilitatea executării unei eventuale hotărâri de admitere.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul centru) din 27 octombrie 2023, s-a respins, ca fiind neîntemeiată, cererea înaintată de reprezentantul reclamantei, avocatul Canja Alexandru, privind aplicarea măsurii de asigurarea a acţiunii, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă avocatul Canja Alexandru, în interesele lui ***** către SRL „Promilton” cu privire la constatarea dreptului de proprietate.

Nefiind de acord, la 14 noiembrie 2023, ***** reprezentată de avocatul Canja Alexandru, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul centru) din 27 octombrie 2023.

Potrivit art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii. Astfel, momentul care declanșează curgerea termenului este cel al comunicării actului de procedură.

Potrivit art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei

comunicării actului de procedură sau producerii, evenimentului ori momentului care a condiţionat începutul lui.

Aşadar, momentul care declanşează curgerea termenului este cel al comunicării actului de procedură. Colegiul reține că din materialele cauzei nu se poate desprinde momentul comunicării încheierii contestate. Astfel, nu este posibil de a stabili cu certitudine data la care termenul a început să curgă. În atare circumstanțe, Colegiul consideră că recursul a fost declarat în termen legal, stabilit de art. 425 din Codul de procedură civilă.

În motivarea recursului, s-a exprimat dezacordul cu încheierea contestată, indicând că, neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii va face imposibilă executarea unei eventuale hotărâri judecătorești de admitere a acțiunii civile.

Indică că, această concluzie rezultă din acțiunile pârâtului SRL „Promilton", care din anul 2017 și până la moment care au fost agresive, abuzive și de rea-credință. În acest context indică recurenta că, este convinsă de faptul cu siguranță se va ciocni reieșind" ,

Recurentul consideră eronată concluzia instanței de judecată precum că, măsurile de asigurare au fost solicitate, fără a prezenta și demonstra efectiv existența riscurilor justificative, deoarece intimatul refuză transmiterea bunului imobil, fără careva argumente de fapt și de drept ce ar corespunde Codului Civil al RM și astfel, ar deține dreptul legal, de a nu transmite bunul imobil recurentei, pentru care ultima a achitat sumele bănești în mărime de 19 000,00 Euro și dobânda de întârziere în mărime de 2 736,41 EURO, pe contul expres al intimatului, sume acceptate și stinse corespunzător.

Cât privește constatarea instanței precum că, dacă s-ar admite aplicarea măsurii de asigurare a acțiunii, atunci ar echivala cu prejudecare a fondului cauzei, menționează recurenta că practica CEDO, rezultând din prevederile art. 1 al Protocolului nr. 1, învederează recurentul că, aplicarea unor măsuri care implică anumite restricții și imixtiuni în sfera drepturilor persoanelor nu constituie o ingerință din partea statului dacă: ingerința este prevăzută de lege, dacă ea urmărește un scop legitim, și dacă ea este necesară într-o societate democratică.

Solicită admiterea recursului, casarea încheierii primei instanțe și soluționarea prin decizie a problemei în fond, prin dispunerea admiterii cererii privind aplicarea măsurii de asigurare asupra bunului imobil ne-locativ (parcarea nr. 23, latura B a acesteia), amplasată în subsolul complexului locativ, cu suprafața totala de 35,24 (treizeci și cinci virgula 24/100) m.p., situată în mun. Chișinău, str. *****, număr cadastral ***** aflat în prezent în proprietate 1/2 cotă parte, pe numele pârâtului „Promilton" SRL.

În corespundere cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Conform art. 427 lit. c) din Codul de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, soluționând prin decizie problema respectivă.

Analizând încheierea recurată, deopotrivă cu argumentele invocate în cererea de recurs, Colegiul judiciar consideră recursul declarat unul întemeiat, iar încheierea primei instanţe, prin care s-a respins cererea de aplicare a măsurii de asigurare, ca fiind una neîntemeiată, emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept procedural şi cu aprecierea incorectă a probelor şi circumstanțelor cauzei.

În fundamentarea concluziei sale, instanța de judecată invocă următoarele .

Conform art. 174 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la cererea participanţilor la proces, judecătorul sau instanţa poate lua măsuri de asigurare a acţiunii. Asigurarea se admite în orice fază a procesului până la etapa în care hotărârea judecătorească devine definitivă, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătoreşti.

Sub acest aspect, Colegiul judiciar notează că asigurarea acţiunii înseamnă totalitatea măsurilor care garantează executarea hotărârii judecătorești în cazul admiterii cerințelor înaintate de către reclamant. Aceasta este una din garanțiile principale ale apărării drepturilor cetățenilor şi persoanelor juridice.

În corespundere cu art. 175 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în vederea asigurării acţiunii, judecătorul sau instanţa este în drept:

a) să pună sechestru pe bunurile sau pe sumele de bani ale pîrîtului, inclusiv pe cele care se află la alte persoane;

a[1]) să noteze acţiunea, în registrele de publicitate prevăzute de lege, în raport cu drepturile pârâtului;

b) să interzică pârâtului săvârșirea unor anumite acte;

c) să interzică altor persoane săvârșirea unor anumite acte în privința obiectului în litigiu, inclusiv transmiterea de bunuri către pârât sau îndeplinirea unor alte obligații faţă de el;

d) să suspende vânzarea bunurilor sechestrate în cazul intentării unei acţiuni de ridicare a sechestrului de pe ele (radierea din actul de inventar);

e) să suspende urmărirea, întemeiată pe un document executoriu, contestat de către debitor pe cale judiciară.

(2) Judecătorul sau instanţa dispune, la cererea participanţilor la proces, aplicarea şi a altor măsuri de asigurare a acţiunii care să corespundă scopurilor specificate la art.174. Pot fi admise concomitent mai multe măsuri de asigurare a acţiunii dacă valoarea bunurilor sechestrate nu depăşeşte valoarea acţiunii.

Instanța de recurs observă că, asigurarea acţiunii civile constă dintr-o totalitate de măsuri silite, temporare dispuse de către judecător sau instanţa de judecată la solicitarea părţii interesate, menite să garanteze executarea efectivă a unei hotărâri judecătoreşti definitive. Asigurarea acţiunii trebuie să contribuie real la executarea ulterioară a hotărârii judecătoreşti adoptate şi astfel constituie un mijloc eficient de protecţie a drepturilor subiective ale participanţilor la proces. Necesitatea aplicării măsurilor de asigurare este dictată de posibilitatea executării viitoarei hotărâri. Prin urmare, la soluţionarea chestiunii cu privire la aplicarea măsurii de asigurare, instanţa ia în consideraţie toţi factorii şi interesele relevante şi va dispune aplicarea acesteia numai dacă va constata că, în cazul neaplicării, ar face imposibilă executarea hotărârii judecătoreşti.

Prin urmare, Colegiul judiciar conchide că, indiferent de forma aplicabilă, măsura asiguratorie ţine de substanţa obiectului acţiunii, instanţa urmând să o dispună doar în cazul în care, în mod plauzibil se afirmă un risc al unei eventuale imposibilități de executare. Sarcina probațiunii întru aplicarea asigurării este în seama solicitantului, care urmează să prezinte probe pertinente și să justifice necesitatea asigurării acesteia. Aprecierea pericolului ținut de substanța obiectului acțiunii, este la latitudinea judecătorului sau instanței de judecată.

Totodată, la acest capitol, instanța de recurs subliniază faptul că obligația de a prezenta probe incumbă părții doar atunci când se pune problema dovedirii unor fapte (*lato sensu*) consumate, nefiind posibilă din motive obiective prezentarea probelor în vederea dovedirii unui fapt viitor, eventual.

La caz, obiectul litigiului îl constituie bunul imobil ne-locativ (parcarea nr. 23, latura B a acesteia), amplasată in subsolul complexului locativ, cu suprafața totala de 35,24 (treizeci si cinci virgula 24/100) m.p., situată în mun. Chișinău, str. *****, număr cadastral 0100207.300.06.074 și constatarea dreptului de proprietate asupra ½ din acesta. Prin urmare, rațiunea aplicării măsurilor de asigurare a acțiunii este evidentă.

La caz, recurentul-reclamant a argumentat necesitatea aplicării măsurilor de asigurare a acțiunii prin existența riscului imposibilității executării eventualei hotărâri judecătorești, și anume că, pârâtul ar putea înstrăina pe parcursul examinării cauzei, către terţe persoane, bunul imobil ce constituie obiectul litigiului. Argumente pe care, reieșind din obiectul acțiunii, instanța de recurs le apreciază ca fiind întemeiate, întrucât eventuala înstrăinare de către pârât a bunului imobil vizat, va face imposibilă executarea eventualei hotărâri judecătorești.

Din aceste raționamente, instanța de recurs consideră că riscul invocat de către recurent este actual cauzei. Și aceasta pentru că, în contextul esenței litigiului, pentru a exclude orice comportament de rea-credință din partea pârâtului și a evita imposibilitatea executării eventualei hotărârii judecătorești, aplicarea măsurii de asigurare este indispensabilă.

În această ordine de idei, în opinia Colegiului judiciar, prima instanță neargumentat și fără justificare legală a respins integral cererea privind asigurarea acțiunii și nu a ținut cont de faptul că, în speță, având în vedere natura litigiului, lipsa măsurii asiguratorii poate crea dificultăți în executarea unei eventuale hotărâri judecătorești de admitere a acțiunii, și aceasta pentru că, recurentul-reclamant a motivat suficient de argumentat și convingător necesitatea aplicării măsurilor de asigurare.

Totodată, este de menționat că, măsura de asigurare are un caracter provizoriu, impunând anumite limitări pârâtului în exercitarea drepturilor sale, fiind reglementată în scopul evitării producerii unor pagube iremediabile drepturilor reclamantei, pagube care pot fi provocate de imposibilitatea punerii în executare a eventuale, hotărâri judecătoreşti de admitere a cererii.

Or, în intervalul dintre promovarea acţiunii şi executarea hotărârii pot surveni unele împrejurări care să determine dispariţia sau distrugerea bunului dobândit prin hotărâre ori diminuarea activului patrimonial al debitorului. Aplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii, constituie o modalitate efectivă de conservare a situaţiei existente între părţile în litigiu până la pronunţarea actului judecătoresc definitiv.

Prin urmare, temeinicia aplicării măsurilor de asigurare a acțiunii rezidă în scopul preîntâmpinării survenirii imposibilității executării hotărârii judecătorești, situație ce ar fi în contradicție cu dispozițiile art. 6 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Astfel, în cauza Prodan c. Moldovei (cererea nr. 49806/99), Curtea a stabilit că articolul 6 § 1 asigură oricărei persoane dreptul de a înainta orice pretenţie cu privire la drepturile şi obligaţiile sale cu caracter civil în faţa unei instanţe judecătoreşti sau tribunal. În acest fel el cuprinde „dreptul la o instanţă”, din care dreptul de acces, adică dreptul de a institui proceduri în faţa instanţelor judecătoreşti în litigii civile, constituie un aspect. Totuşi, acest drept ar fi iluzoriu dacă sistemul de drept al unui Stat Contractant ar permite ca o hotărâre judecătorească irevocabilă şi obligatorie să rămână neexecutată în detrimentul unei părţi. Ar fi de neconceput articolul 6 § 1 să descrie în detaliu garanţiile procedurale oferite părţilor aflate în litigiu - proceduri care sunt echitabile, publice şi prompte - fără a proteja executarea hotărârilor judecătoreşti.

În acest context Colegiul reţine, inclusiv că, potrivit jurisprudenței CtEDO, dreptul la justiție garantat de art. 6 paragraf 1 protejează în egală măsură şi punerea în executare a

hotărârilor judecătorești (cauza Burdov vs Rusia, din 07.05.2002, Ruianu contra României din 17.06.2003).

În aceste împrejurări, în vederea realizării scopului pentru care a fost instituită măsura de asigurare a acțiunii, în vederea evitării producerii unor pagube iremediabile drepturilor reclamantei, prin eventuale acțiuni de înstrăinare a bunului, instanța de recurs consideră oportună, legală și întemeiată cerința de aplicare a măsurii de asigurare a acțiunii, iar încheierea instanței de fond de respingere a cererii de aplicare a măsurii asiguratorii drept neîntemeiată.

Colegiul judiciar constată că, instanţa de fond la respingerea cererii de aplicare a măsurii de asigurare a acţiunii nu a analizat raţionalitatea şi temeinicia cerinţelor solicitantului despre aplicarea măsurilor de asigurare, or, neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii ar face imposibilă executarea unei eventuale hotărâri judecătoreşti în cazul în care nu a preîntâmpinat interesele reclamantei în cazul neaplicării măsurilor de asigurare, în ce măsură modalitatea de asigurare a acţiunii solicitate e în corelaţie cu obiectul acţiunii înaintate, iar ca urmare a pronunţat o soluţie greşită privind neaplicarea măsurii de asigurare a acţiunii.

În concluzie, Colegiul judiciar reține că cererea de asigurare a acțiunii corespunde exigențelor de raționalitate și urmează a fi admisă.

Prin prisma acestor raționamente și ținând cont de faptul că, cererea de recurs este întemeiată, iar soluția dată de instanța de fond în speță, privind refuzul de a aplica măsuri de asigurare a acțiunii este una incorectă, fiind contrară stării de fapt real existente și cadrului legal pertinent, aplicabil, Colegiul judiciar ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, de a casa încheierea primei instanțe, prin care a fost respinsă cerința privind aplicarea măsurilor de asigurare și, în speță, a da o nouă soluție, de admitere a cererii și a aplica măsurile de asigurare a acțiunii.

În conformitate cu art. 424 alin. (1), art. 426 alin. (3), art. 427 lit. c), art. 428 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de *****, reprezentată de avocatul Canja Alexandru.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul centru) din 27 octombrie 2023, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată chemare în judecată depusă de avocatul Canja Alexandru, în interesele lui ***** către SRL „Promilton” cu privire la constatarea dreptului de proprietate și se emite o încheiere nouă, prin care:

Se admite cererea formulată de ***** privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii.

Se aplică sechestrul pe bunul imobil ne-locativ (parcarea nr. 23, latura B a acesteia), amplasată în subsolul complexului locativ, cu suprafața totala de 35,24 (treizeci si cinci virgula 24/100) m.p., situată în mun. Chișinău, str. *****, număr cadastral *****

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele completului, judecătorul Clim Eugeniu

Judecătorii Iorgov Steliana

Cojocaru Olga